

Liberalernas svar på Svenskar i Världens resolutioner

- Underlätta vid ansökan om nytt pass för utlandssvenskar

Liberalerna delar föreningens uppfattning om att det bör bli lättare att ansöka om pass i utlandet, där bl a återinförandet av ett generalkonsulat i Los Angeles på USA:s västkust skulle underlätta för de svenskar som bor där och vara en viktig svensk representation för de svenska företag. Vi tittar gärna på möjligheten att låta fler beskickningar få utökad behörighet att tillhandahålla samtliga konsulära tjänster, inklusive pass. Det är en budgetfråga. Även frågan om mobila passenheter är intressant, även om vi inte lagt förslag om detta.

Giltighetstiden för pass har kortats till 5 år för att minska risken för missbruk av stulna eller förkomna pass. Vi tycker det är en rimlig ändring.

- Fler sidor i passet

Vi har inte lagt förslag om detta, men tittar gärna på idén.

- Utökade antalet beskickningar samt deras behörighet och roll

Liberalerna delar föreningens uppfattning att det kan finnas skäl att göra en översyn av behörighetsnivåer, delade resurser, ökad digitalisering och ökad samverkan mellan de nordiska beskickningarna. Gemensamma lokaler mellan de nordiska ambassaderna som i Berlin är ett gott exempel. Att återöppna ett konsulat i LA (se ovan) är ett annat.

- Särskild valkrets för utlandssvenskar

Vid riksdagsvalet 2018 hade drygt 170 000 utlandssvenskar rösträtt. Vi delar er åsikt att det är ett demokratiskt problem att valdeltagandet är så lågt i denna grupp, och Liberalerna har också medverkat till ett tillkännagivande i riksdagens konstitutionsutskott om att det behövs åtgärder för att höja valdeltagandet (se ovan).

I dag registreras utlandssvenskars röster i den valkrets i Sverige där de senast var folkbokförda. Att införa en särskild valkrets för utlandssvenskar skulle visserligen vara ett sätt att tydliggöra denna väljargrupp. Nackdelen är dock att en sådan valkrets skulle bli ganska liten och sannolikt omfatta sju mandat, vilket gör att det främst skulle bli de allra största partierna som skulle ta mandat i valkretsen. De utlandssvenskar som röstar på andra partier skulle inte få någon representation.

I dag registreras utlandssvenskars röster i den valkrets i Sverige där de senast var folkbokförda. Att införa en särskild valkrets för utlandssvenskar skulle visserligen vara ett sätt att tydliggöra denna väljargrupp. Den tidigare riksdagsledamoten för Liberalerna, Olle Wästberg som lett demokratiutredningen, har tidigare kommit med ett sådant förslag men som sedan inte utretts vidare. Partiet har därför ännu inte tagit ställning i frågan.

- E-röstning från utlandet

Liberalerna arbetar aktivt för att underlätta valdeltagandet bland utlandssvenskar, och vi har också drivit på för ett tillkännagivande om detta från riksdagen. Just nu arbetar en parlamentarisk utredning med frågan.

Vi tror dock inte att e-röstning är rätt väg framåt. Svårigheterna att garantera informationssäkerhet (= skydd mot manipulation, t.ex. från främmande aktörer) i kombination med absolut valhemlighet är större än de fördelar detta skulle ge.

- **Förnyelse av svenskt körkort i utlandet**

Liberalerna ser positivt på förslaget från föreningen att uppmana Sveriges regering att fortsätta lyfta frågan om förnyelse av körkort för svenskar som tjänstgör utomlands, exempelvis inom FN eller Läkare utan gränser, till EU-kommissionen nu när Kommissionen har aviserat att en revidering av det s.k. körkortsdirektivet är på gång och även önskat få in synpunkter på nuvarande regelverk.

- **Utlandssvenskar och Statens personadressregister (SPAR)**

Vi har inte lagt några förslag, men är öppna för idéerna som läggs fram. Dock är det viktigt att det finns en verifieringsprocedur för uppgifterna i SPAR.

- **Internet och telefoni för utlandssvenskar**

Liberalerna har inte tagit ställning till den lösning föreningen föreslår, men vill påminna om det omfattande arbete Liberalerna i EU gjort för att avskaffa nationsgränserna när det gäller streaming, telefon och dataöverföring inom EU. EU har gjort de europeiska telefonmarknaderna friare, och då har priserna fallit - bra för oss konsumenter. Internationella telefonsamtal har fallit med 80 procent under de senaste 30 åren. Och sedan roamingavgifterna slopades kan du surfa i hela Europa till samma pris som hemma. EU har bestämt att de betaltjänster du har tillgång till i Sverige, ska du också ha tillgång till när du är i ett annat EU-land. Inga problem längre att kolla serier på semestern alltså. I detta avseende är Brexit ett steg i fel riktning.

- **Förbättrat system av folkbokföring vid inskrivningen av utlandssvenskar**

Vi tycker att de effektiviseringsförslag ni föreslår låter bra. Även vi ser gärna att Skatteverket tar möjligheten att skicka in dokument i förväg i åtanke gällande inskrivning i folkbokföringen även om det i första hand förefaller vara en myndighetsfråga.

- **Förbättrat system vid folkbokföring vid inflytt**

Det låter som en bra och praktisk idé på det problem som ni beskriver. Vi ser gärna att Skatteverket tittar närmare på idén.

- **Säkerställ rätt information vid registrering av födelse, dödsfall och giftermål**

Att olika länder kräver olika typer av information vid registrering av livshändelser är ett konkret problem. Ett utökat civilrättsligt samarbete även med länder utanför EU är önskvärt. Vi ser gärna att Skatteverket tittar närmare på de förslag som ni tar upp. I första hand förefaller detta vara en myndighetsfråga, men om det finns författningsändringar som krävs är vi öppna för att diskutera detta.

- **Mer rättvis och snabbare konvertering, samt tillgodoräknande av utländska betyg, samt Medförande av skolpeng utomlands och utökat statsbidrag**

Kommuner som styrs av Liberaler ger skolpeng till gymnasie studier på de av Skolverket godkända utlandsskolor om inte statsbidrag ges enligt reglerna för

utlandssvenskar. Det måste också bli enklare att tillgodoräkna sig utländska studier i en svensk examen för att få fler svenska studenter att våga ta steget ut i världen.

- **Mer rättvis och snabbare konvertering, samt tillgodoräknande av utländska betyg**

Liberalerna menar att det är helt avgörande att det ska både gå fort, vara enkelt och samtidigt rättvist när UHR hanterar och konverterar utländska betyg. Det är inte minst av stor vikt för att stärka internationaliseringen och undanröja hinder för svenskar att både bo, leva och självfallet även studera i andra länder. UHR har fått i uppdrag att undersöka frågan, och vi kommer att följa deras hantering noggrant på nationell nivå.

- **Medförande av skolpeng utomlands och utökad statsbidrag**

Skolan ska ge varje barn de kunskaper som krävs för att kunna förverkliga sina livsdrömmar, oavsett om det är i Sverige eller utomlands. De svenska utlandsskolorna ska hålla hög kvalitet och följa svensk läroplan. Undervisningen ska ske på svenska och avgifterna får inte vara oskäligt höga.

- **CSN-regler och utlandsstudenters möjligheter till praktiktjänstgöring vid svenska myndigheter**

Liberalerna ställer sig positivt till förslaget om att ge utlandsstudenter möjlighet att exempelvis genomföra praktiktjänstgöring vid svenska myndigheter, utan att det ska behöva hindras av CSN:s regler.

- **Svenskt medborgarskap vid 22 års ålder**

Vi har inte lagt några förslag om att ta bort kravet på att den fötts utomlands och som aldrig bott i Sverige före 22 års ålder förlorar sitt svenska medborgarskap om man inte aktivt ansöker om att behålla det. Däremot ser vi gärna att informationen om reglerna förbättras. Ni tar upp flera konkreta idéer som låter intressanta.

- **Uppehållstillstånd för medföljande till svensk medborgare**

Liberalerna krävde inga ändringar vad gäller försörjningskrav för anhöriga till svenska medborgare och stod därmed bakom propositionen i den delen. Liberalerna vill att de ska vara undantagna från försörjnings- och bostadskravet. Det kan även finnas skäl att möjliggöra ett snabbspår för anhöriga till svenska medborgare.

- **Personnummer istället för samordningsnummer till svenska medborgare födda utomlands**

Vi har inte lagt några förslag i denna riktning. Personnummer ges till den som folkbokförs i Sverige, och vi är inte beredda att ändra på den principen. Vi ser gärna andra sätt att få bukt med de problem ni tar upp, och som ni själva tar upp håller systemet med samordningsnummer att reformeras nu. Förhoppningsvis kan det bidra till att lösa de problem ni pekar på.

- **Barns resebegränsningar pga. dubbelt medborgarskap med fokus på Kina**

Vi tittar gärna på olika sätt att komma till rätta med det problem ni beskriver. Liberalerna har inte information om hur Migrationsverket eller

Justitiedepartementet ser på ert förslag till lösning, men vi har gärna en dialog i frågan.

- **Sänkning av SINK**

Personer som är bosatta utomlands men uppbär arbetsinkomster och vissa andra inkomster från Sverige beskattas enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, SINK. Sedan 2005 kan dessa personer också välja att i stället få sina inkomster beskattade enligt inkomstskattelagen (1999:1229), dvs. enligt det ordinarie inkomstskattesystemet.

År 2018 höjdes skattesatsen i SINK från 20 procent till 25, vilket är en minst sagt kännbar höjning. Liberalerna ställer sig kritiska till denna höjning, och hade i den skuggbudget som vi lade budgeterat för att återställa skattenivån.

Vad gäller frågan om utomlands bosatta pensionärs situation i ljuset av det höjda grundavdrag för pensionärer som infördes 2018 kan följande sägas. Liberalerna har inte tagit ställning till den specifika frågan. På ett generellt plan anser Liberalerna att skattesystemet för utomlands bosatta ska vara utformat på ett sätt som innebär att den sammanlagda skattebelastningen för utomlands bosatta inte överstiger skattebelastningen för bosatta i Sverige. Detta ligger också i linje med EU-regleringen på området. Vi anser också att SINK-beskattningen ska återspegla den minskning i välfärdsuttag som en bosättning utomlands kan antas medföra.

En del utlandssvenskar väljer att återvända till Sverige efter en tid utomlands. Då ska det givetvis finnas en skälig garantipension. Liberalerna var med i pensionsgruppen som bland annat såg till att höja garantipensionen och bostadstillägget med 1 300 kronor per månad för de pensionärer som har det tuffast.

- **Utöka och digitalisera Nationella vaccinationsregistret**

Det är högst rimligt att alla vacciner en individ fått ska kunna ingå i ett nationellt register, oavsett vilken huvudman eller stat som ansvarat för själva vaccinationen.

- **Utökad sjukvård och bättre information inom vården**

God sjukvård kräver en balans mellan hur många som betalar skatt och hur många som behöver vård. Liberalerna anser oavsett detta att det är viktigt att alla svenskar, oavsett boendeland har rätt till akut öppenvård och slutenvård i Sverige till svensk patientavgift. Vi anser att övrig vård måste vara fullt subventionerad för svenska medborgare på svenska uppdrag utomlands, till exempel för försvaret, ambassadanställda och volontärer. Andra utlandssvenskar bör få viss subvention om det är svårt att få tillfredsställande vård till låg avgift i bosättningslandet.

- **Vilande SGI vid utflytt**

Liberalerna ställer sig tveksam till en generell möjlighet för alla grupper, men om förslaget är begränsat för medföljande till statsanställda och biståndsarbetare samt personer utsända av företag under en viss tid och deras medföljande får en sjukpenningsgrundande inkomst (SGI) fastställd vid återkomsten till Sverige som motsvarar den SGI personen hade innan de flyttade utomlands är vi beredda att se över den möjligheten.

- **Reglering av sjukvårdsförsäkringar för utlandssvenskar boendes i Thailand**

Liberalerna har inte tagit ställning till detta, men följer gärna det arbete som görs från Belgien och Frankrike i detta avseende för att om möjligt lösa frågan.

